

følelsesmæssige kompetencer, fysisk udvikling, etik og religion og finsk og svensk er bl.a. noget af det, man har i førskolealderen, inden man i det hele taget kommer i skole.

Og det er jo noget, som jeg senere, i min ordførertale, vil komme ind på. Jeg tror netop, at man ikke bare kan se isoleret på folkeskolen; vi må tage hele socialiseringen og hele opvæksten fra tidlig start til slut, og hvordan vi forholder os til de unge mennesker.

Og det er jeg så glad for at Socialdemokratiet erkendte at vi måske bør lære af andre lande, der netop har givet sig i lag med indlæring før skolealderen.

Anders Mølgaard (V):

Megen – ja, måske al – samfundsudvikling og samfundsdebat er kendetegnet ved egenskaber, som vi genkender fra dynamikken i pendulet. En periode med stærk prioritering af ét felt vil ofte på et givet tidspunkt udløse en reaktion, fordi et andet felt er blevet overset. Pendulets næsten naturbetingede svingninger kan naturligvis også findes inden for pædagogikkens og skolens verden.

Hvert årti sin strømning, og i den sidste generation har vi sat menneskelige egenskaber som selvstændighed, kreativitet, ansvarlighed, fleksibilitet og medindflydelse i centrum i hele skolens hverdag, som også den socialdemokratiske ordfører meget rigtigt sagde. Og med god grund. Jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at disse karaktertræk vil blive stadig mere centrale og uundværlige egenskaber i en verden præget af voldsom dynamik og uforudsigelighed.

Netop derfor har danske børn og den danske skole i internationalt perspektiv et godt udgangspunkt. Engagerede lærere og forældre har været skolens drivkraft bag denne udvikling. Vore børn og vor skole har nogle stærke sider, som det meste af verden misunder os. Aktuelt forsøger bl.a. nogle af de asiatiske tigre nu at sætte fokus på de omtalte karakteregenskaber i deres uddannelsespolitik.

Men, men, men – meget tyder desværre på, at vi i Danmark ikke har forvaltet vores stærke udgangspunkt særlig optimalt og viist i den sidste generation; pendulet har været præget af for mange ensidige svingninger. En forvaklet og misforstået lighedsfilosofi og pædagogik kombineret med et ringe fagligt ambitionsniveau har givet pendulet skingre mislyde.

Prisen for den ensidige fokusering på en såkaldt human pædagogik har været et bortsalg

af elementære faglige dyder. I stedet for at spænde pædagogikken og fagligheden på samme hammel har vi oftest oplevet, at pædagogikken er spændt for den faglige vogn – sikke en naturstridig vognkørsel uden mål eller med!

Jeg håber og tror, at vi nu befinder os ved et vendepunkt i den pædagogiske og uddannelsespolitiske debat, men det er også på tide, at pendulet svinger tilbage, så den faglige kvalitet og indlæringen af basale kundskaber og færdigheder i folkeskolen genindtager sin legitime og centrale rolle parallelt med de andre kvaliteter, som jeg mener folkeskolen heldigvis også rummer.

Specielt beskæmmende var resultatet af den internationale læseundersøgelse fra 1994 og Nordlæs-undersøgelsen fra i år. Vi ved nu, at hver fjerde barn i 3. klasse er en dårlig læser. Når man betænker læsningens fundamentale betydning for al indlæring, må alarmlampen blinke hos alle, der ønsker vore børn noget godt.

Jeg tror vi bør lægge øre til Johan Skjoldborg, som for hundrede år siden sagde følgende på et møde i Hanherred:

Skolens opgave kan bestemmes som den at oplyse og dygtiggøre børnene til at få det mest mulige ud af det liv, der venter dem, en skole for livet. Og det opnås bedst gennem faget dansk. Børnene skal ikke bare lære at læse tydeligt og nydeligt, men også frydeligt. Og de skal lære at opfatte en tekst, og de skal lære med lethed at udtrykke sig mundtligt og skriftligt. For kun med den ballast kan man drage fuld nytte af den oplysning, kundskab og vækkelse, som strømmer i bøger, skrifter, tale, al mundtlig og skriftlig fremstilling, og som tilbyder sig i nutidens liv og virksomhed. Så vidt Skjoldborg for 100 år siden.

For få dage siden landede så en dugfrisk international undersøgelse om de danske skolebørns præstationer i matematik, biologi, geografi, fysik og kemi. Disse præstationer var heller ikke noget at skrive hjem om. Med lidt velvilje kan de danske skolebørns faglige niveau på det matematisk/naturvidenskabelige felt beskrives med termen på det jævne. Men det jævne er simpelt hen ikke godt nok. Det er for pauvert og bekræfter kun OECD's 8-tals-karakteristik af undervisningsstandarden i Danmark.

Det er på tide, at ambitionsniveauet skrues betydeligt op. Vores folkeskole burde ligge i den absolutte top i den globale superliga både af hensyn til børnenes mulighed for at klare de skærpede krav på arbejdsmarkedet og i sam-